



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БК 1

«Журналістика та соціальна комунікація: контент (Психологія журналістської творчості, Публіцистика)»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Журналістика»
Факультет	Журналістики
Кафедра	Теорії та методики журналістської творчості
Семестр	III, IV, V
Кількість кредитів	12
Мова викладання	українська
Викладач	Бабінець А.І доцент кафедри ТМЖТ
Контактна інформація	vslovo@rivne.com

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Навчальна дисципліна «Журналістика та соціальна комунікація: контент (Психологія журналістської творчості, Публіцистика)» стане в нагоді майбутнім журналістам, фахівцям у сфері соціальних комунікацій. Дисципліна дає здобувачам повний спектр знань про психологію творчого процесу журналіста та вчить правильно використовувати психологічні особливості людського сприйняття для передачі адекватної картини світу для аудиторії; курс дає здобувачам повний спектр методів, якими журналіст відображає явища життя, розкриває механізм впливу публіцистики на свідомість людини та моделі підходів до відображення дійсності за допомогою художньо-публіцистичних жанрів.</p> <p>Вивчення цієї дисципліни дає можливість студенту опанувати можливості кореляції власних психологічних реакцій та реакцій аудиторії на різноманітні подразники; оцінювати та використовувати весь спектр публіцистичних прийомів для відображення дійсності.</p>
Мета та цілі	<p>Головною метою викладання курсу «Журналістика та соціальна комунікація: контент (Психологія журналістської творчості, Публіцистика)» є забезпечити професійну компетентність журналістів з проблем генезису психології журналістської творчості, структури та розвитку; ознайомити слухачів із функціями, принципами та завданнями української публіцистики. Завдання курсу: сформувати компетенцію розуміння творчої особистості журналіста; проаналізувати існуючу теорію стосовно журналістської творчості та дійти власних висновків; розкрити особливості зародження, розвитку та сучасного стану української публіцистики.</p>
Результати навчання	<p>У результаті вивчення дисципліни здобувачі освіти повинні знати загальне та точне визначення журналістської творчості й творчої</p>

	особистості журналіста; оволодіти знаннями про стан сучасної української публіцистики, особливості її розвитку та роль в сучасній журналістиці; освоїти функції, завдання та принципи публіцистики; вміти визначати та користуватись традиційними підходами у написанні журналістського матеріалу, психологією журналістської творчості, взаємозалежністю основних компонентів, що входять в його структуру, набувати навичок у характеристиці трьох видів професійної позиції журналіста; писати всі види публіцистичних жанрів.
Soft skills: компетентності, що відповідають заявленим цілям програми	Під час вивчення дисципліни студент отримує можливість формувати та розвивати soft skills: Тайм-менеджмент, здатність пристосовуватися, здатність до колаборацій, креативність, переконливість, соціально-психологічні аспекти професійної компетентності: навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння вирішувати конфліктні ситуації, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміти важливість дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше. Вміння виявляти та вирішувати проблеми. Здатність формувати інформаційний контент, здатність формувати інформаційний продукт, здатність ефективно просувати створений медійний продукт і керуватися принципами інформаційної безпеки. Здатність організовувати та контролювати командну професійну діяльність.
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: «Основи медіавиробництва», «Історія журналістики», «Медіаграмотність».

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
Змістовий модуль 1		
«ПСИХОЛОГІЯ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ»		
1. Психологія журналістської творчості як система знань.	Огляд психологічних теорій творчості.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання огляду даної теми
2. Гуманістичні теорії творчості.	Природа творчого процесу в журналістиці.	Вивчення лекційного матеріалу. Написання доповіді
3. Стадії творчого процесу в журналістиці.	Уява як складова журналістської творчості.	Вивчення лекційного матеріалу. Написання реферату
4. Творчість, індивідуальність, комунікація.	Проблема адаптації в журналістському колективі. Психологія творчості і редактор.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання огляду даної теми
5. Медіа текст як продукт	Психолінгвістичний аналіз логічного сприйняття та емоцій.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка

журналістської творчості.		до практичного заняття. Написання огляду даної теми
6. Комунікація як обмін інформацією, розгляд понять.	Основні поняття комунікаційної взаємодії. Обмін інформацією: роль об'єкта і суб'єкта. Поділ специфічних ролей та психологія комуніката і комуніканта.	Вивчення лекційного матеріалу. Написання доповіді
7. Композиція у журналістиці.	Психологічні особливості побудови журналістського матеріалу. Композиція як відображення авторського «Я». Специфіка відсторонення від власної думки для створення якісного контенту.	Вивчення лекційного матеріалу. Написання реферату
8. Композиція журналістського та літературного твору.	Психологічні особливості журналістської та літературної творчості. Психологія журналіста як модератора суспільно важливої інформації.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання огляду даної теми

Змістовий модуль 2

«ПУБЛІЦИСТИКА»

9. Публіцистика та природа публіцистики.	Публіцистика – своєрідна ділянка духовної культури. Своєрідність і структура змісту твору. Історія української публіцистики.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання огляду даної теми
10. Художня публіцистика.	Жанрові підгрупи художньої публіцистики. Жанрові моделі художньої публіцистики. Зміст жанрової підгрупи	Вивчення лекційного матеріалу. Написання доповіді
11. Теоретичне обґрунтування публіцистики як виду літературної діяльності у працях В. Здровеги.	Публіцистика у її вузькому значенні. Головна специфічна функція публіцистики. Парадокс публіцистики. Формування нової ролі публіцистики.	Вивчення лекційного матеріалу. Написання реферату
12. Розвиток теорії публіцистики в Україні протягом 60–80-х років ХХ століття.	Формування загальної теорії журналістики. Поняття публіцистика та журналістика. Головна функція публіцистики.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання огляду даної теми
13. Соціальні функції та сутність публіцистики.	Мета публіцистики. Журналістська сутність публіцистики.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання огляду даної теми

Змістовий модуль 3

«ПУБЛІЦИСТИКА»

14. Доцільність функціонування есе в сучасних друкованих ЗМІ.	Проблема функціонування есеїв в сучасних друкованих ЗМІ. Творча спонтанність в есе.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання огляду даної теми
15. Розвиток сучасної публіцистичної картини світу.	Метод публіцистики. Зародження публіцистики. Сучасна публіцистична картина світу. Традиції і новаторств. Провідні теми публіцистики наших днів.	Вивчення лекційного матеріалу. Написання доповіді
16. Концептуальна публіцистика і світоглядна публіцистика: проблема дефініцій.	Значення концептуальної публіцистики. Американські космополітична культура. Українська публіцистика.	Вивчення лекційного матеріалу. Написання реферату
17. Публіцистика й публіцистичність як дискурс та інтердискурс у царинах культури і масової комунікації.	Публіцистичність і професія публіциста. Публіцистичний дискурс.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання огляду даної теми Написання огляду даної теми
18. Публіцистика як частина журналістики.	Журналістика чи не журналістика. Шляхи виникнення журналістики вимірювання в інших сферах. Кількісні та якісні методи. Вимірювання для покращення журналістики.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання огляду даної теми

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

БАЗОВА

1. Занюк С. С. Психологія мотивації та емоції: Посібник для студентів гуманіст. факультетів ВНЗ. — Луцьк: Ред.-вид., від. Волин. держ. ун-ту ім. ЛесіУкраїнки, 1997; див.: Семиченко В. А. Психологія емоцій. — К.: Магістр-S, 2013.
2. 2. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. — 2-ге вид., перероб. і допов. — Львів: ПАІС, 2004.
3. Ильюченко Р. Ю. Эмоции и память (реальность и мифы). — Новосибирск:Новосибирское книжное издательство, 1988.
4. Леонтьев А. А. Основы психолингвистики. — М.: Смысл, 1999.
5. Лубкович И. М. Местная печать: проблемы повышения эффективности. — Львов, 1989.
6. Москаленко А. З. Теорія журналістики. Навчальний посібник. — К.: Експрес-об'ява, 2008.
7. Сметанина С. И. Медиатекст в системе культуры: динамические процессы в языке и стиле журналистики конца XX века. — Санкт-Петербург, изд-во

- Михайлова В. А., 2002.
8. Філософський словник / За ред. В. І. Шинкарука. — 2. вид., перероб. і доп. — К.: Голов. ред. УРЕ, 1986.
 9. Див.: Юзьо Обсерватор. Львівські Обсервації // Поступ. — 4-10 травня 2006; Юзьо Обсерватор. Львівські Обсервації // Поступ. — 20 квітня 2006; Юзьо Обсерватор. Львівські Обсервації // Поступ. — 9 березня 2006; Юзьо
 10. Обсерватор. Львівські Обсервації // Поступ. — 13 квітня 2006; Юзьо
 11. Обсерватор. Львівські Обсервації // Поступ. — 23 березня 2006.
 12. Язык современной публицистики: Сб. статей / Сост. Г. Я. Солганик. — М.: Наука, 2005.
 13. Яцимірська М. Г. Культура фахової мови журналіста. — Львів: ПАІС, 2008.
 14. Яцимірська М. Г. Сучасний медіатекст: Словник-довідник. — Львів: ПАІС, 2009.
 15. Бескоровайна Т. «Давайте не путать... В чем раз ница между публицистикой и журналистикой?» / Татьяна Бескоровайна // Електронний ресурс: <http://4vlada.net/smi/davaite-ne-putat-v-chem-raznitsa-mezhdu-publitsistikoi-i-zhurnalistikoi>
 16. Гетьманець М. Ф. Сучасний словник літератури і журналістики / М. Ф. Гетьманець, І. Л. Михайлин. - Х. : Прапор, 2009. - 384 с.
 17. 3. Дудик П. С. Стилїстика української мови: Навчальний посібник / П. С. Дудик. – ВЦ «Академія», 2005. – 368 с. – С.90.

ДОДАТКОВА

1. Адамер Ж. Исследование в психологии процесса изобретения в области математики. — М., 1970. — 151 с.
2. Альтшуллер Г. С. Найти идею: Введение в теорию решения изобретательских задач. — Новосибирск: Наука, 1991. — 224 с.
3. Арнаудов М. Психология литературного творчества. — М., 1970.—654 с.
4. Беркин Н. Б. Общие проблемы психологии искусства.
5. Библер В. С. Мышление и творчество (Введение в логику мысленного диалога). — М.: Политиздат, 1975.
6. Брушлинский А. В. Воображение и творчество // Проблемы научного и технического творчества. — М., 1967.
7. Буш Г. Диалектика и творчество. — Рига: Автос, 1985. — 318 с.
8. Вульфсон С. И. Уроки профессионального творчества. — М.:Academia, 2009. — 157 с.
9. Выготский Л. С. Педология подростка // Собр. соч.: В 6 т. — М.:Просвещение, 1984. — Т. 4. — С. 199–220.
10. Галин. Личность и творчество. — Новосибирск, 1989. — 128 с.
11. Громов Е. С. Природа художественного творчества. — М., 1986.
12. Громов Е. С. Художественное творчество. — М., 1970.
13. Исследование проблем психологического творчества. — М.: Наука, 1983. — 336 с.
14. Клепиков О. І. Творчість: істина, краса, благо. — К., 1991. — 46 с.
15. Кедров Б. М. О теории научного открытия // Научное творчество. — М.: Наука, 1969.
16. Кедров Б. М. О творчестве в науке и технике. — М.: Мол. гвардия, 1987.— 192 с.
17. Козырева А. Ю. Лекции по педагогике и психологии творчества. — Пенза, 1994. — 340 с.
18. Коломінський І. Л. Психологія педагогічного менеджменту. — К., 1996. — 176 с.

19. Корсунский Е. А. Психология литературного творчества школьников. — Л., 1983. — 83 с.
20. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості. — Л., 2005.
21. Логвиненко Л.О. Художньо-публіцистичні жанри. — Х., 2002.
22. Художньо-публіцистичні жанри у літературі російського зарубіжжя. Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.01.02 / Д.А. Синіца; Тавр. нац. ун-т ім. В.І.Вернадського. — Сімф., 2006. — 20 с. — укр.
23. Здоровега В. Й. Іван Франко і українська публіцистика // Дзеркало тижня. — 2006. — № 23. — 19 черв. — С. 19.
24. Здоровега В. Й. Терія і методика журналістської творчості: Підруч. — 2-ге вид., перероб. і допов. — Львів: ПАІС, 2004. — 268 с.
25. Здоровега В. Й. Правдивість журналістики. // Журналістика та перебудова; Вісник Львівського університету. Сер.: Журналістика. — Вип. 16. — Л., Світ, 1990. — С. 3–10.
26. Здоровега В. Й. Публіцистика і перебудова соціально-політичного мислення // Журналістика і соціально-економічне прискорення: Зб. наук. праць. — К.: УМК ВО, 1988. — С. 3–18.
27. Здоровега В. Й. Іван Франко і українська публіцистика // Дзеркало тижня. — 2006. — 10 черв. — № 22. — С. 12.
28. Корконосенко С.Г. Основи журналістики, Аспект прес, 2007 р.
29. Кривонос А.Д. Жанри PR-тексту. - СПб. Петербурзьке сходознавство 2002 р.
30. Михайлин І. Л. Історія української журналістики: Підручник для вищої школи. Вид. 3-тє, доповнене і поліпшене / І. Л. Михайлин. — Харків, 2005. — 320 с.
31. Михайлин І. Л. Основи журналістики: Підручник. Вид. 5-е доп. і поліпшене / І. Л. Михайлин. — К : Центр учбової літератури, 2011. — 496 с.
32. Михайлин І. Л. Природа факту в площині журналістики / Ігор Михайлин // Збірник Харківського історико-філологічного товариства. — Х., 2011. — Т. 14. — С. 120–138.
33. Михайлин І. Л. У пошуках сутності журналістики / Ігор Михайлин // Від бароко до постмодерну: Збірник праць кафедри української та світової літератури [Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди] — Х. : Майдан, 2007. —Т. V: До ювілею доцента Валентини Пантеліївни Андрусенко. — С. 377–392.
34. Парфіненко А. Ю. Гносеологічні можливості публіцистики як історичного й історіографічного джерела (на прикладі освітньої публіцистики 1920-30-х років) / А. Ю. Парфіненко // Укр. іст. журн. - 2009. - № 5. - С. 178-185.
35. Різун В. В. Штрихи до наукового портрета Д. М. Прилюка // Наукові записки Інституту журналістики. — К., 2002. — Т. 6. — С. 37–52.
36. Скуба В. Українська та російська публіцистики: чи варто ставити питання «хто кого?» / Вікторія Скуба // День. — 2013. — 31 січня.
37. Смольська Л. Парадокси особистого життя / Л. Смольська // Дзеркало тижня. — 2009. — №51. — С.5.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. <http://pidruchniki.ws/#>
2. <http://journ.univ.kiev.ua/HLJ/istoriya.html> <http://journ.univ.kiev.ua/HLJ/istoriya.html>
3. <http://osvita.ua/vnz/reports/journalism/25071/>
4. <http://www.franko.lviv.ua/faculty/jur/Internet/zmist.htm>
5. <http://ucu.edu.ua/media/2101/>

6. http://mediazakarp.at.ua/publ/bibl/metod_lit/istorija_ukrajinskoji_zhurnalistiki/35-1-0-69
http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/vkhnu/Soc_kom/2010_903/content/mykhajlyn1.pdf

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 «ПСИХОЛОГІЯ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ»	
Змістовий модуль 1 (теми 1-8)	60
Підсумковий контроль (теми 1-8) іспит	40

Змістовий модуль 2 «ПУБЛІЦИСТИКА»	
Змістовий модуль 1 (теми 9-13)	60
Підсумковий контроль (теми 1-5) підсумковий контроль	40

Змістовий модуль 3 «ПУБЛІЦИСТИКА»	
Змістовий модуль 1 (теми 14-18)	60
Підсумковий контроль (теми 14-18) – іспит	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре

74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни